

Német gazdaságpolitikai thriller

2023 december 07. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Fény derült az igazságra...

Egészen eddig úgy látszott, hogy a német közlekedési lámpa (így is nevezik a német kormánykoalíciót) következmények nélkül villoghat egyszerre minden színben. Novemberben azonban ez az atipikus működés életveszélyes balesetet okozott a gazdaságban, ugyanis a keresztesedésben frontálisan ütköztek össze az ideológiák. Fény derült ugyanis arra, hogy a kormánykoalíció – amint azt a német alkotmánybíróság kimondta – alkotmányellenesen költötte el az adófizetők, de még a hitelezők pénzét is.

Az elmúlt években ugyanis a németek szépen lassan kiüresítették a költségvetést, és a fiskális politikát a büdzsén kívüli speciális alapokba „számozták”, mert ebben a szűrkezőnában tudtak csak megállapodni egymással az egyébként merőben különböző elveket követő kormánypártok. Ezzel azt érték el, hogy a költségvetés látszólag fegyelmeztetnek tűnjön, miközben az alkotmányban szereplő adóssághatárt, amelyet 2009-ben vezettek be és a Covid-veszélyhelyzetre hivatkozva felfüggesztettek, egyszerre en kijátszották. Így voltaképpen a költségvetésen kívül, hitelből finanszírozták nagy ideológiai vízióikat.

Mára azonban odáig jutottak, hogy a költségvetésen kívüli alapok összegezve már nagyobbá váltak, mint maga az éves büdzsé. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy Németországnak gyakorlatilag egy második költségvetése is van. Mondhatnánk azt is, hogy „trükkök százaival” adtak hamis képet az állam pénzügyi folyamatairól. Magyarországon ez szerencsére már csak egy távoli emlék 2010 előtti, a Gyurcsány-korszakból, amely persze továbbra is rémisztő mementóként kell hogy figyelmeztessen bennünket, azonban Németország esetében mindez nemcsak meglepő, hanem egyenesen riasztó, aggasztó valósággá vált.

A közpénzügyek és az adószedés a legalapvetőbb szuverenitási feltételek között találhatóak, így egyértelműen a gazdaság feletti technokrata „hatalomátvételek” tekinthető az a folyamat, amelynek eredményeképpen árnyékköltségvetésekbe rejtik a fiskális politikát, ráadásul tetszés szerint címkézik át – térítik el – az állami forrásokat.

Több tíz milliárd eurós közpénzügyi tét hagyott maga után az alkotmánybíróság november 15-i döntése, amelynek értelmében a továbbiakban már nem lehet a kiadásokat adósságra építve, különalapokból finanszírozni: az alkotmány terei ugyanis befagyasztották a klímavédelmi alap projektjeit, és az új kiadásokat is leállították. Ráadásul egyes nemzetközi elemzések szerint nemcsak a bírósági rendelkezéssel érintett hatvan-, hanem összességében akár 770 milliárd eurónyi állami forrás sorsa vált ezáltal kérdésessé.

Ezzel a kecskének és a káposztának is búcsút lehet inteni, és bebizonyosodott az a közgazdasági alaptétel is, hogy nem lehet egyszerre mindent akarni: a legtöbbet költeni, de egyben a legprudensebbnek látszani, a leggyorsabb zöldátmenetet a legolcsóbb és biztonságos energia mellett megvalósítani, a világ unión kívüli részeivel gazdasági háborúba bonyolódni, az ukrán háborút finanszírozni és közben szabadon szankcionálni. A jövő tankönyvei számára akár már ma is felvázolhatunk egy új gazdasági lehetetlenségi tételt. Eszerint a zöld-energiaátmenet, az inkluzív növekedés és a költségvetési fegyelem hármas lehetetlenségi tételt alkot, azaz a trióból egyszerre csak és kizárólag kettőt lehetséges megvalósítani.

A jelek szerint a németek középtávon az összes célt elbukhatják, amelyeket egyszerre akartak megvalósítani. Kezdvé az energiaátmenettel, hiszen önként lemondtak az atomenergiáról, és szándékosan drágították az energiát, mert a zöldideológia szerint ez hozhatja el az átállást. Azonban a szénerőművek kényszerű újrainyitása korántsem a zöldátmenet útjának sikerét jelzi. Sőt, elbukhat az olcsó energia hosszú távú célja is: jelenleg is drágább a német vállalatok energiaellátása, mint például az Egyesült Államokban vagy Kínában (a Prognos-csoport felmérése szerint mindkettőnek a kétszerese), de a költségvetési válság miatt az energiaárfék eltörlése is szóba került, vagyis még tovább nőhetnek majd az árak.

De elbukhat az energiafüggetlenség célja is, hiszen orosz gáz, illetve a hazai atomenergia nélkül a németek energetikai kiszolgáltatottsága drasztikusan nő: a lokális önellátást lecserélték a globális, kiszámíthatatlanul ingadozó LNG-piacról való függő viszonyra.

Látható, hogy kizárólag kedvezőtlen megoldási opciókból lehet választani ebben a keresztesedésben. Amennyiben a német politikai elit a cégeket és családokat támogató intézkedések leépítését (vagyis az IMF és a liberálisok által használt szokásos módszereket) választja, úgy társadalmi és energiaválság fenyeget, így az ipar megmentése és az elektromos autózás felemelése is kudarcot vallhat. Nincs új a nap alatt, a német környezetvédelmi ügynökség már elő is állt az autóipar adókedvezményeinek és támogatásainak megszüntetésével, az autósokat érintő adóemelések ötletével.

A költségvetési káosz mellett sajnos a politikai válság is borítékolható. A szankciós és háborús útról való letérés

vagy az energiapolitikai hátraarc annak bevállása lenne, hogy a kormányzat értelmetlen áldozatokat terhelt a választókra, s mindezt a beleegyezésük nélkül. Ráadásul mindezt azért, hogy az összeomló ideológiai vízióit kövesse mindenáron. Azokat a víziókat, amelyek a legfontosabb kérdésekben nem a német nemzeti és az európai érdekeket szolgálják, hanem az amerikai akaratot jelenítik meg az öreg kontinensen.

A kérdés már csak az, hogy a programjuk képviselőiben kudarcot valló kormánypártok zuhanó társadalmi támogatottságuk mellett, a költségvetés és a német ipar romjain mennyire ragaszkodnak majd a hatalomban maradásukhoz. Európának ugyanis a mostani helyzetében különösen nincs szüksége arra, hogy valamelyik vezető országában egy zombi gazdaságpolitika és az azt képviselő tetszhalott kormány m?ködjön.

A német költségvetési és kormányválság következtében uniós szinten is megkérd?jelez?dik a szigorúbb költségvetési szabályokhoz való visszatérés szándéka. Persze emellett következmény lehet a még szigorúbb költségvetési szabályozás is, hiszen el?fordulhat, hogy a németek még a jelen helyzetben, súlyos válság árán, elfogadott 2024-es költségvetés hiányában is ragaszkodni kívánnak a fegyelmezett gazdálkodáshoz. A kérdés csak az, hogy ezek után ki az, aki ezt elhiszi nekik. Közben az olaszok például inkább reális, a valóságban is betartható szabályokat szeretnének, és érthet? módon igencsak ellenzik a feleslegesnek t?n? szigorításokat.

Azonban a legfontosabbról még nem is beszéltünk. Vajon mib?l lesz a jövő növekedése, ha a kilábalást lefojtják a magánberuházásokat visszarántó megszorításokkal? Az Ifo intézet friss felmérése szerint a német vállalatok visszavettek beruházási terveikb?l és külföldre településben gondolkodnak. Közben az állami nettó beruházások két évtizede negatív tartományban vannak és a monetáris politika is a túlzó szigor csapdájába eshet. Ezzel pedig régi hibákat ismételhet meg Európa.

Sokan nem értettek egyet, amikor Németországot Európa beteg emberének neveztem el?z? írásomban. Bárcsak ne lett volna igazam, de a korábban megfogalmazottakat az élet még valószínűbbé tette: Magyarország további nyugati politikai és gazdasági menekültekre számíthat, mert stabil, kiszámítható és biztonságos környezetben éljük majd el 2024-ben Európa egyik legnagyobb gazdasági növekedését, míg Németországra sajnos stagnálás várhat.

Ráadásul Magyarországon a zöldátállás nem ideológiai kérdés, hanem racionális, pragmatikus fejl?dési és kitörési pont. Ahogy miniszterelnök úr megfogalmazta: az ajtót, amelyik erre a világra nyílik, úgy hívják, hogy zöldenergia. Ha zöldvilágot akarunk, akkor a hagyományos ipari gazdaságunkat új, modern, természetbarát gazdasággá kell alakítani. Két dolgot kell tenni: zöldenergiát kell termelni és aztán el kell tárolni. Aki ugyanis ebben jó, az a világgazdaság élére törhet, és megnyerheti a jövőt.

Szokatlan ez a december Németországban, már csak azért is, mert az adventi vásárokat idén csendben kénytelenek megtartani a megugró zenei jogdíjak miatt. Olyan év volt az idej, hogy még a takarékos németek pénze is ennyire elfogyott.

Nagy Márton

A szerző gazdaságfejlesztési miniszter

www.magyar nemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
